

Od redakcji

Szanowni Państwo,

z radością oddajemy do Waszych rąk najnowszy numer „Rocznika Spytkowickiego”. Podobnie jak we wcześniejszych latach, tak i teraz zamieszczone w tomie teksty odkrywają nieznaną lub zapomnianą historię Bachowic, Ryczowa oraz Spytkowic. Jednocześnie pozostają one atrakcyjne dla mieszkańców innych małopolskich miejscowości, ich treści wpisują się bowiem w szerszy kontekst dziejów całego regionu – ziem byłego księstwa oświęcimsko-zatorskiego.

W tym roku w czasopiśmie nastąpiły kolejne pozytywne zmiany. Dotyczą one Rady Naukowej „Rocznika Spytkowickiego”, która każdego roku jest powiększana o wyjątkowych badaczy przeszłości. Przypomnijmy: w zeszłym roku jej szeregi zasilili Jawad Dahur z Centrum Studiów nad Rosją, Kaukazem i Europą Centralną (Centre d'Études des mondes Russe, Caucasiens et Centre-européen) z siedzibą w Paryżu. Z kolei w ostatnich tygodniach do Rady dołączył Roman Masyk. Jest on historykiem związanym z Lwowskim Uniwersyteciem Narodowym im. Iwana Franki, pracuje w Katedrze Krajoznawstwa. Naukowo zajmuje się dziejami społeczno-gospodarczymi okresu międzywojennego, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów II Rzeczypospolitej, a także historią gospodarczą Ukrainy po II wojnie światowej, historią lokalną i wreszcie środowiskiem historycznym Lwowa w XIX i w pierwszej połowie XX w. Obecnie finalizuje rozprawę habilitacyjną poświęconą rozwojowi przemysłu energetycznego w południowo-wschodniej Polsce w latach 1918-1939. Aktywnie współpracuje jako prelegent i autor z Polskim Towarzystwem Historii Gospodarczej. Po powołaniu Romana Masyka do Rady Naukowej liczy ona już dziesięć osób, z czego trzecią część stanowią badacze z zagranicy (Czechy, Francja, Ukraina).

Numer czwarty „Rocznika Spytkowickiego” otwiera tekst autorstwa publikującego już wcześniej na jego łamach wybitnego mediewisty związanego z Uniwersytetem Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie Jerzego Rajmana. Artykuł jego autorstwa zatytułowany: *Parafie ziemi zatorskiej w okresie od ok. 1400 do ok. 1480 r.* jest bezpośrednią kontynuacją tekstu, który został oddany do rąk Czytelników w numerze trzecim „Rocznika...”. Drugi artykuł przydzielony do części naukowej czasopisma wyszedł spod pióra Krzysztofa Saferny i nosi tytuł: *Gospodarstwo rolne klucza spytkowickiego w 1763 roku*. Krzysztof

Saferna to młody adept historii, który obecnie poznaje jej tajniki jako student w murach wspomnianego już Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Dał się on poznać sympatykom pisma jako autor tekstów drukowanych w dwóch poprzednich numerach. Dwa kolejne artykuły dotyczą zagadnienia najnowszej, XX-wiecznej historii Spytkowic oraz Ryczowa. Ich autorkami są członkinie Rady Naukowej: Łucja Marek – reprezentującą Instytut Pamięci Narodowej, Oddział w Krakowie – oraz Kamila Follprecht – zastępczyni dyrektora Archiwum Narodowego w Krakowie. Pierwsza z nich poświęciła artykuł ryczowskiej parafii w latach II wojny światowej (*Ryczowska parafia w czasie II wojny światowej i „roku pierwszego”*. *Zapis kronikarski ks. Leopolda Jędrzejczyka oraz ks. Władysława Kani*). Druga z kolei Kamila Follprecht przygotowała tekst pt. *Zamek w Spytkowicach siedzibą Archiwum Narodowego w Krakowie*, w którym przybliżyła najnowszą historię spytkowickiego zamku – trafnie uznanego za perłę kultury architektonicznej powiatu wadowickiego.

W dziale „Miscellanea”, w którym umieszczane są artykuły podlegające wewnętrznej ocenie zespołu redakcyjnego, Czytelnik znajdzie obszerny tekst autorstwa Joanny i Kazimierza Dębskich – związanych z Bachowicami pasjonatów lokalnej historii i wielkich przyjaciół „Rocznika Spytkowickiego”. Oboje przygotowali wartościowy poznawczo artykuł na temat losów Kasy Stefczyka działającej w ubiegłym stuleciu w Bachowicach.

Dział „Recenzji i sprawozdań” zawiera przygotowaną przez Konrada Meusa recenzję książki Andrzeja Nowakowskiego poświęconej kolei w Skawinie i gminie skawińskiej. Pretekstem do powstania książki była 140. rocznica włączenia Skawiny (ale też Spytkowic i Ryczowa) do sieci kolejowej Galicji. Ukazała się ona nakładem Wydawnictwa Księgarnia Akademicka z Krakowa. Numer tradycyjnie kończy kalendarium wydarzeń, które miały miejsce w gminie Spytkowice w roku 2024.

Życzymy udanej lektury!
Redakcja